

«Күләш Байсейітова атындағы
Қазақ ұлттық өнер университеті»
РММ Ғылыми кеңесінің шешімімен
БЕКІТІЛДІ

« 23 » сәуір 2025 ж. № 9 хаттама
Ғылыми кеңестің төрағасы

Г.А. Амедьров

6B02196 «ВОКАЛДЫҚ ӨНЕР» БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ БОЙЫНША ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАН ТАЛАПТАРЫ

✓ БАКАЛАВРИАТ

Кафедра атауы	Білім беру бағдарламасының атауы	Топ	Мектептен н/е колледжден кейін қабылдау	Даярлық топ	Шекті балл
«Вокалдық өнер»	6B02196 «Вокалдық өнер»	Қазақ Орыс	Музыкалық немесе музыкалық педагогикалық колледж	Бар	75 грант және ақылы

- Талапкердің кәсіптік музыкалық білімі туралы мемлекеттік құжаты болуы керек (академиялық ән салу).
6B02196 «Вокалдық өнер» күндізгі оқу бөліміне түсу үшін ұсынылатын жас 25 жасқа дейін (әйелдер) және 30 жасқа дейін (ерлер).

Талапкерлерде кәсіби әншінің қалыптасуы үшін қажетті келесі мәліметтер болуы керек:

- Кәсіби және сау дауыс аппараты (фониатрдың анықтамасы/үзіндісі);
- Сөйлеу ақауларының болмауы;
- Тұрақты жүйке жүйесі, кәсіби дағдыларды меңгеруге кедергі келтіретін физикалық кедергілер болмауы;
- Жетілген музыкалық және вокалдық есту дағдысы, интонацияның тазалығы, орындаудағы метро-ритмнің дәлдігі;
- Орындаушылық дарындылық пен актерлік қабілеттердің болуы;

БІРІНШІ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАН

Мамандық

Деңгейі бойынша түсу емтихандарының мазмұны мен көлеміне Мамандыққа қойылатын талаптар орта кәсіптік білім берудің мамандандырылған білім беру бағдарламаларын меңгерген түлектерге қойылатын талаптарға сәйкес келеді.

Емтихан комиссиясы орындалатын шығармаларды таңдауға және/немесе шектеуге, сондай-ақ түсушілерге қойылатын вокалдық-техникалық талаптарға сәйкес келмеген кезде орындалатын туындыны қысқартуға және/немесе тоқтатуға құқығы бар. Ариялар еш өзгертусіз, өз тональностінде орындалады. Романстар мен әндерді ыңғайлы тональностыке ауыстыруға болады. Барлық шығармалар түпнұсқа тілінде орындалады.

Оқуға түсуші дайындалған осы шығармаларды ұсыну керек:

- 1) XVI-XVIII ғ. Опера, кантата немесе ораториядан ария (В.А.Моцартты қоса алғанда)
- 2) Шетел, орыс немесе қазақ композиторынан ария
- 3) Шетел, орыс немесе қазақ композиторларының романсы
- 4) Қазақ халық әні

КОЛЛОКВИУМ

Коллоквиумға қойылатын талаптар

Коллоквиум жалпы және музыкалық дүниетанымын бағалауға мүмкіндік беретін сұрақтарды қамтиды. Коллоквиумда талапкер Батыс Еуропаның, орыс және қазақ вокалдық өнерінің тарихын, орындаушылық, музыкалық педагогика, вокалдық жұмыстың әдістемесі, оның ішінде орындалатын шығармалар туралы сұрақтарға жауап беру саласындағы білімін көрсетуі қажет:

- музыка мен мәтін авторының шығармашылық ерекшеліктерін;
- көркемдік-бейнелі мазмұн;
- музыкалық және мәнерлілік;
- орындаушылық интерпретация

ЕКІНШІ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАН: СОЛЬФЕДЖИО ЖӘНЕ МУЗЫКА ТЕОРИЯСЫ ТЕОРИЯ СОЛЬФЕДЖИО:

Жазбаша:

Талапкер бірдауысты диктантты период формасында жазуы керек. Жазу уақыты – 25-30 минут, ойнау саны – 12.

ЕМТИХАННЫҢ АУЫЗША БӨЛІМІ:

- кіші және үлкен шкалаларды, интервалдарды (жоғары, төмен), аккордтарды айту;
- есту арқылы интервалдар мен аккордтарды анықтау (барлық түрдегі тризвучия және олардың айналымы;
- доминантсептаккорд;
- кіші және кішірейтілген кіріспе септаккордтар, тональностте және белгілі дыбыстан;
- гармониялық тізбектер (последовательности);
- Мысалға қарап бірдауысты шығарманы айтып беру (Бірдауысты сольфеджио, Ладухин, Агажанов, Драгомиров)

МУЗЫКА ТЕОРИЯСЫ ТАЛАПТАРЫ:

- Ауызша осы тақырыптарға жауап беру:
- Музыкалық дыбыс, оның түрлері.
- Музыкалық құрылым\Музыкалық ноталар (ұзақтықтар, пернелер, белгілері)
- Ритмикалық метр. Темп.
- Интервалдар
- Аккордтар
- Жалпылама түсіні
- Ладтар және оның элементтері.
- Тональность.Квинтовый круг
- Мажор және минор тональность интервалдар
- Мажор және минор тональносттағы аккордтар
- Диатоникалық ладтар туралы жалпы түсініктер
- Хроматизм. Хроматикалық гамма. Альтерация
- Транспозиция.
- Тондардың қатынасы. Модуляция
- Фактура
- Музыка синтаксисі

Жазбаша:

- Кез келген баспадан (натурал, гармониялық, мелодиялық) 3 түрге мажор және минор гаммасын салу; хроматикалық гамма; халық музыкасының ладтары; дыбыстан пентатоникалық және тональносттан жоғары және төмен интервалдар, қарапайым және күрделі, соның ішінде тритондар мен «характерлік» интервалдар; кіші терция және үлкен секста;
- Диатоникалық және хроматикалық интервалдарды анықтау, дыбыстан олардың кездесетін тональносттерін шешу және көрсету; айналымдары бар үлкен және кіші тризвучия жоғары және төмен құру, айналымдарымен кішірейтілген септаккорд құру; олардың кездесетін тональносттерін анықтау және тұрақты дыбыстарға шешу.

• Шығармашылық емтиханның бағалау критерийлері:

Бағалаудың балдық көрсеткіші <i>I</i> шығармашылық емтихан	Бағалау критерийлері <i>I</i> шығармашылық емтихан	Бағалаудың балдық көрсеткіші <i>II</i> шығармашылық емтихан	Бағалау критерийлері <i>II</i> шығармашылық емтихан
45-50	Дауыс еркіндігі (анықталған тембр, дыбыстың толықтығы, орындаудың позициялық дәлдігі); трактовкасы мен мәнерлілігіне сенімділік, шығарманың эмоционалды орындалуы және әртістік шеберлігі; шығарманың идеясын тыңдаушыға жеткізе білуі және өзін сахнада ұстай алуы; шығармаларды өз бетінше түсіндіруі, интерпретациялауы;	45-50	Жазбаша жұмыс мінсіз, қатесіз және ескертусіз орындалды; диктант сауатты, қатесіз жазылған; әндетуі интонациялық таза және ырғақты дәл; музыка теориясы бойынша мінсіз жауап.
40-44	Дауыс еркіндігі (анықталған тембр, дыбыстың толықтығы, орындаудың позициялық дәлдігі); бағдарламаны қатесіз, жоғары орындаушылық деңгейде орындау; ноталық/әдеби мәтінді білу және сауатты оқу; орындалатын шығарманың көркемдік бейнесін автордың ойына сай орындаушылық штрихтарды дәл орындау арқылы ашу	40-44	Жазбаша жұмыс сауатты орындалды, кішкене түзетулермен; диктант толығымен жазылған, бірақ кішігірім түзетулер енгізілді; әндетуі сенімсіз, бірақ интонациялық таза және ырғақты дәл; музыка теориясы бойынша тамаша білім.
35-39	Дауыс еркіндігі (анықталған тембр, орындаудың позициялық дәлдігі); ноталық/әдеби мәтінді білу және дұрыс оқу;	35-39	Жазбаша жұмыс бірнеше кішігірім қателіктермен орындалады; диктант толығымен жазылады, бірақ әуен мен ырғақта

	көрсетілген фразировканы, штрихтарды, динамикаларды, агогикаларды орындау; орындалатын шығарманың мәнерлілігінің аз берілуі		аздап қате кеткен; әндету жақсы, бірақ әуенде және ырғақтық қателіктер бар; жақсы теориялық білім.
30-34	вокалдық техниканы жақсы меңгеру, әдеби және музыкалық мәтінді білу, айқын позициялық және интонациялық дыбыс, жақсы дикция мен артикуляция	30-34	жазбаша жұмыс аз қателіктермен орындалады; диктант толығымен жазылады, бірақ әуен мен ырғақта аздап қателері бар; ән айту жақсы, бірақ әуенде және ырғақтық қателіктер бар; музыка теориясы бойынша кейде дұрыс жауап бере алмайды.
25-29	Орындаушылық штрихтарды дәл орындамау және агогиканың болмауы, дұрыс емес интонация; орындалған шығарманың сахналық және интерпретациялық мәнерсіз көрсетілімі;	25-29	Жазбаша жұмыс көптеген қателіктермен орындалады; диктант толығымен жазылған, бірақ елеулі қателіктер жіберілді; әндету интонациялық таза емес және ырғақты дәл емес; музыка теориясы бойынша кейде дұрыс жауап бере алмайды.
20-24	Өзіндік интерпретация элементтерінсіз бағдарламаның формальды орындалуы; музыкалық және көркем мәтіндерді дұрыс оқымау; интонацияның тазалығы мен метро-ритмнің дәлсіздігі.	20-24	Жазбаша жұмыс үлкен қателіктермен орындалды; диктант көптеген қателіктермен жазылған, бірақ негізгі фрагменттер бар; әндету дәл емес, үнемі түзетуді қажет етеді музыка теориясы бойынша үзінді жауаптар береді
15-19	Эмоционалды емес, штрихтар мен фразаларды, агогика мен темпо-ритмикалық көрсеткіштерді орындамай формальды ән айту; ән айту кезіндегі дикцияның, дауыс интонациясы мен позициялық дыбыстың дәлсіздігі.	15-19	Жазбаша жұмыс толық орындалған жоқ; диктант көптеген қателіктермен жазылған, бірақ негізгі фрагменттер бар; ән айту дәл емес, үнемі түзетуді қажет етеді; жеңіл-желпі теориялық білім.
10-14	Шығармаларды анық емес және сенімсіз жеткізу; орындаудағы ырғақтық, интонациялық, тексттік дәлсіздіктер (музыкалық және әдеби)	10-14	Жазбаша жұмыс соңына дейін орындалмайды, үлкен қателіктермен; диктант толығымен жазылмаған, көптеген қателіктермен; ән айту дәл емес; теориялық білімді нашар меңгерген
5-9	Орындалатын репертуардың авторлық мәтінін дұрыс жаттамау, тексттік талаптар: музыкалық, әдеби; дәлсіз орындау, эмоциясыз орындау, өзін сахнада ұстай алмауы	5-9	Жазбаша жұмыс орындалмады; диктант соңына дейін жазылмаған; әндету фрагментті, қателіктермен теориялық материалды меңгермеген
0-4	Бағдарламалық талаптарды орындамауы	0-4	Жазбаша жұмыс орындалмады; диктант жазылмаған; ән фрагментті, қателіктермен; теориялық материалды меңгермеген

Байланыс ақпараты:

Шығармашылық емтиханның сұрақтары бойынша: **kafedravocal@mail.ru**

Оқуға түсудің жалпы мәселелері: **Kaznui.priem@gmail.com**

Факультет деканы: Сметова Алмагуль Амантаевна

Кафедра меңгерушісі: Кабыкеева Дина Шалкарровна

